

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Locatie: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)
Plesmanweg 1-6 te Den Haag

Opdrachtgever: Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transacties en Ontwikkeling
Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE

Contactpersoon: De heer J. de Jong

Telefoonnummer: +31 (0) 88 115 80 14

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: +31 (0) 348 47 80 50

Projectnummer: 160330

Opgesteld door: De heer drs. M.J. Perk

Paraaf:

Datum: 13 juni 2016

Versie: Definitief

Vrijgave: De heer J.A.A. Oosterom MSc.

Paraaf:

Bijlage: 1. Overzichtstekening

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

Op 7 juni 2016 is het locatiebezoek uitgevoerd voor de ecologische quickscan van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM), aan de Plesmanweg 1-6 te Den Haag.

Het plangebied betreft de kadastrale percelen 5847, 7815, 7816, 7817, 7818 en 8074, een terrein van circa 2,8 hectare tussen de Plesmanweg en de Kwekerijweg. Het bestaat uit een kantoorgebouw en het bijbehorende terrein, uitgezonderd de aanwezige oppervlaktewateren. De voorgenomen werkzaamheden betreffen de herontwikkeling van het terrein, waarbij het gebouw waarschijnlijk gesloopt gaat worden of wellicht (gedeeltelijk) zal worden gerenoveerd.

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat.

Soortgroep	Beschermde soorten vermoed?	Regime Flora- en faunawet	Ontheffingsplichtig?	Nader onderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vleermuizen	Ja	Tabel-3	Ja*	Ja*
Jaarrond beschermde broedvogels	Nee			Nee
Andere vogels	Ja	Broedende vogels**	Niet mogelijk	Nee
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welke regime van de Flora- en faunawet de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Indien voorgenomen werkzaamheden geen effect op spouwen van de bouwdelen met stenen gevels hebben, zijn een nader onderzoek en een ontheffing niet strikt noodzakelijk voor vleermuizen.

** Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het verstoren, beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen of na een broedvogelcontrole te starten.

Op basis van onderhavige ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat behalve vleermuizen in de spouwen van stenen gevels geen zwaar beschermde soorten (tabel-2 en -3) of jaarrond beschermde vogelnesten (categorie 1 t/m 4) verwacht worden in het plangebied. Er worden wel soorten uit tabel-1 en niet-jaarrond beschermde vogelsoorten verwacht. Aangezien de herontwikkeling van het plangebied onder ruimtelijke ontwikkeling valt, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd voor tabel-1-soorten. Voor broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen.

Indien werkzaamheden geen effect hebben op de mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de spouwen van de bouwdelen met stenen buitengevels, zijn een ontheffing op de Flora- en faunawet en een nader onderzoek naar vleermuizen niet noodzakelijk. Indien werkzaamheden hier wel een effect op kunnen hebben (zoals het aanbrengen van verlichting, steigers, na-isolatie of bijvoorbeeld sloop) zijn onderzoek en eventueel een ontheffing wel noodzakelijk.

INHOUDSOPGAVE

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
	1.1 Aanleiding.....	1
	1.2 Doelstelling	1
	1.3 Opzet onderzoek	1
2	LIGGING PLANGEBIED	2
3	WETGEVING.....	3
4	VOORONDERZOEK	4
5	VELDONDERZOEK.....	6
6	RESULTATEN	8
	6.1 Gebiedsbescherming	8
	6.2 Soortbescherming	8
7	CONCLUSIES.....	11
	7.1 Conclusie gebiedsbescherming	11
	7.2 Conclusie soortbescherming	11
8	AANBEVELINGEN	12
	8.1 Vleermuizen	12
	8.2 Mitigatie en zorgplicht	12
9	VERANTWOORDING	13

BIJLAGE

1. Overzichtstekening

1 INLEIDING

In opdracht van Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transacties en Ontwikkeling is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een ecologische quickscan uitgevoerd ter plaatse van het plangebied aan de Plesmanweg 1-6 te Den Haag.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van de uitgevoerde ecologische quickscan wordt gevormd door de voorgenomen verkoop en herbestemming van het plangebied. Het plangebied (zie bijlage 1) betreft de kadastrale percelen 5847, 7815, 7816, 7817, 7818 en 8074, een terrein van circa 2,8 hectare tussen de Plesmanweg en de Kwekerijweg. Het bestaat uit een kantoorgebouw en het bijbehorende terrein, uitgezonderd de aanwezige oppervlaktewateren. De voorgenomen werkzaamheden betreffen de herontwikkeling van het terrein, waarbij het gebouw waarschijnlijk gesloopt gaat worden of wellicht (gedeeltelijk) zal worden gerenoveerd. De planvorming rond het terrein zit in de oriëntatiefase.

1.2 Doelstelling

Doelstelling van de ecologische quickscan is om de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een ecologische quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en te verwachten natuurwaarden in het plangebied en de te verwachten effecten op deze natuurwaarden door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan, kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

1.3 Opzet onderzoek

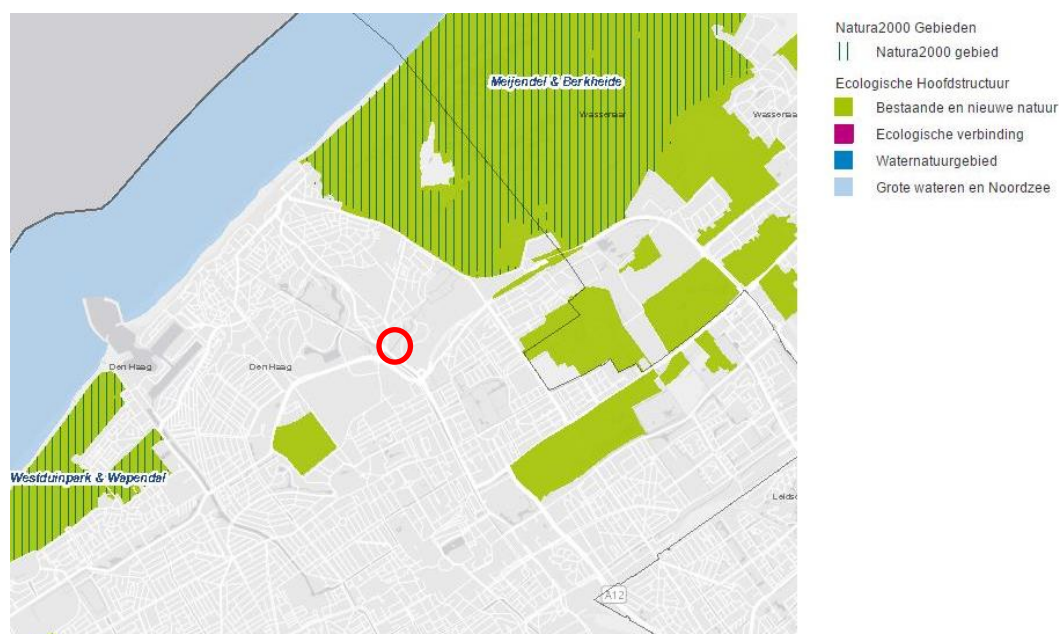
Een ecologische quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin vooral globaal wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermd) soorten. Hiertoe worden een bronnenonderzoek en een locatiebezoek uitgevoerd. Een ecologische quickscan wordt kort en bondig gerapporteerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een globaal beeld geschetst van de aanwezige en te verwachten natuurwaarden. Hierdoor is een ecologische quickscan niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Flora- en faunawet. Indien uit een ecologische quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing op de Flora- en faunawet, wordt een ecologische quickscan wel geaccepteerd als een voldoende dragend onderdeel van een goede ruimtelijke onderbouwing.

2 LIGGING PLANGEBIED

Om een inschatting te kunnen maken van te verwachten effecten op beschermde natuurwaarden, is het belangrijk te weten waar het plangebied ligt ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Op de website¹ van de Provincie Zuid-Holland is een kaart beschikbaar van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland genoemd). In figuur 1 is een uitsnede van de website van de Provincie Zuid-Holland weergegeven, met daarin de projectie van het plangebied.

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het plangebied maakt tevens geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, maar ligt hier op circa 1 km vanaf (Meijndel & Berkheide).

Figuur 1 – kaart met daarop de ligging van het plangebied (rode lijn) en de beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied (verticaal gearceerd: Natura 2000, groen: EHS).

(bron: <http://staatvan.zuid-holland.nl/Paginas/Cijfers%20en%20kaarten/Kaarten/EHS.aspx>)

¹ <http://staatvan.zuid-holland.nl/Paginas/Cijfers%20en%20kaarten/Kaarten/EHS.aspx>

3 WETGEVING

Indien de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde plant- en diersoorten in het plangebied, dient hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij de (vermoedelijke) aanwezigheid van zogenaamde tabel-1-soorten in het plangebied geldt een algehele vrijstelling voor het aanvragen van een ontheffing wanneer de werkzaamheden vallen onder 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling'. Indien zwaarder beschermde soorten (de zogenaamde tabel-2- en tabel-3-soorten) binnen het projectgebied aanwezig zijn, is voor het uitvoeren van een ingreep een ontheffing noodzakelijk.

Alle inheemse vogelsoorten zijn daarnaast extra beschermd: voor (mogelijke) verstoring of schade toegebracht aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is de nestlocatie jaarrond beschermd. Het verstoren of vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is verboden conform de Flora- en faunawet. Na een specifiek onderzoek kan een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

4 VOORONDERZOEK

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) bevat op soortniveau informatie van waarnemingen die ingevoerd zijn op websites zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl en verspreidingsgegevens van gegevensbeherende instanties zoals SOVON en RAVON. Via www.quickscanhulp.nl kan op projectniveau data uit de NDFD worden verkregen. Zodoende wordt een eerste indruk verkregen van soorten welke in het plangebied of de omgeving hiervan aanwezig zijn. Ten behoeve van de inschatting of bepaalde beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn, worden in onderstaande tabel soorten opgesomd waarvan waarnemingen worden aangegeven binnen een straal van 5 kilometer om het plangebied². In het overzicht worden alleen vogelsoorten weergegeven van categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten³, en soorten die vallen onder tabel-2 en tabel-3 van de Flora- en faunawet.

De waargenomen beschermde soorten staan in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
tabel-2	beenbreek, bijenorchis, blauwe zeedistel, daslook, gele helmbloem, grote keverorchis, gulden sleutelbloem, herfsttijloos, jeneverbes, klein glaskruid, klokjesgentiaan, kruisbladgentiaan, lange ereprijs, maretak, moeraswespenorchis, muurbloem, parnassia, prachtklokje, rietorchis, ruig klokje, schubvaren, slanke gentiaan, steenbreekvaren, stijf hardgras, tongvaren, veldsalie, vleeskleurige orchis, waterdrieblad, wilde marjolein, zomerklokje, zwartsteel
tabel-3	-
Zoogdieren	
tabel-2	damhert, eekhoorn, grijze zeehond
tabel-3	boomarter, bruinvis, gewone zeehond, waterspitsmuis, witsnuitdolfijn
Vleermuizen	
tabel-3	baardvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, watervleermuis
Vogels*	
categorie 1	steenuil
categorie 2	gierzwaluw, huismus en roek
categorie 3	grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar en slechtvalk
categorie 4	boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendif en zwarte wouw
Amfibieën	
tabel-2	alpenwatersalamander
tabel-3	boomkikker, kamsalamander, rugstreppad, vroedmeesterpad
Reptielen	
tabel-2	-
tabel-3	hazelworm, zandhagedis
Vissen	
tabel-2	brakwatergrondel, dikkopje, glasgrondel, groene zeedonderpad, kleine modderkruiper, kleine pieterman, kleine zeenaald, pitvis, zwarte grondel, zwartooglipvis
tabel-3	bittervoorn

² © NDFD - quickscanhulp.nl 13-06-2016 09:00:57

³ http://www.vogelendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

Overige fauna	
tabel-2	-
tabel-3	rouwmantel

* Voor vogels zijn de jaarrond beschermde soorten in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5).

5 VELDONDERZOEK

Op 7 juni 2016 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁴ van Koenders & Partners. In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Overzicht 1: uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit(en)	Weersomstandigheden	Aanvang bezoek	Uitvoerende(n)
7 juni 2016	ecologische quickscan	min. temp 15,8 °C max. temp 26,8 °C NO 3 zwaar bewolkt 0,0 mm neerslag	9.00 uur	drs. M.J. Perk

Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Rotterdam (bron: www.knmi.nl)

Het plangebied bestaat uit een kantoorgebouw en het bijbehorende terrein, uitgezonderd de aanwezige oppervlaktewateren.

Het terrein is ruim opgezet, met een grote afgesloten parkeerplaats en diverse groenstroken. De groenstroken aan de oostzijde van het plangebied vormen als het ware een duinlandschap, met grote variatie in de hoogte van het maaiveld. De rest van het plangebied is relatief vlak.

Op een binnenplaats en langs de randen van het terrein staan bomen, zoals tevens weergegeven is in de overzichtstekening (bijlage 1). Midden op het terrein staat het kantoorgebouw met (maximaal) zeven bovengrondse bouwlagen, dat in te delen is in drie verschillende structuurtypen:

- Bouwdelen met stenen buitenmuren;
- Bouwdelen met metalen gevelbeplating;
- Inpandige betonnen parkeergelegenheden (auto en fiets).

De bouwdelen met stenen buitenmuren bevatten een spouw met ventilatie via open stootvoegen, deze openingen zijn op enkele plaatsen breder dan een centimeter. Bij beide andere typen zijn geen openingen van een centimeter of groter aan de buitenzijde waargenomen.

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven.

Foto 1: De hoofdingang, met stenen buitengevel. Links is een bouwdeel met metalen gevelpanelen zichtbaar.

Foto 2: De ingang van de parkeerplaats bij de splitsing Plesmanweg-Kwekerijweg.

⁴ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige>

Foto 3: De binnenplaats, met links de stenen bouwdelen langs de Plesmanweg en rechts bouwdelen met metalen panelen en de parkeergarage.

Foto 4: Het plangebied is ruim opgezet met parkeerplaats en groenstroken, de groenstrook rechts staat gedeeltelijk op een helling.

6 RESULTATEN

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, EHS of (gemeentelijke) verbindingzone. Door de ligging buiten de EHS zijn effecten op de EHS echter op voorhand uit te sluiten. Effecten op Natura 2000-gebieden door voorgenomen sloopwerkzaamheden zijn tevens niet te verwachten, echter zijn op dit moment geen uitspraken te doen over effecten van een toekomstige invulling van het plangebied op Natura 2000-gebieden aangezien deze invulling nog niet bekend is.

6.2 Soortbescherming

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Hiervoor is het gehele plangebied bestudeerd en zijn alle ecologisch relevante ruimten in de gebouwen geïnspecteerd. Gedurende de inventarisatie zijn behalve (potentiële) broedvogels geen beschermde soorten aangetroffen. In de gebouwen zijn geen sporen van beschermde dieren (zoals vleermuizen) aangetroffen.

Per soortgroep staan hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven.

Flora	
Algemeen	In het plangebied zijn voornamelijk aangeplante soorten aangetroffen. Langs de noord- en oostzijde zijn in groenstroken ook wilde soorten waargenomen. In de ondergroei zijn o.a. bramen, kornoelje, look-zonder-look, grote brandnetel en zevenblad aangetroffen. De beschermde soorten, die bij het bronnenonderzoek zijn vermeld, zijn op de locatie niet vastgesteld.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is plaatselijk geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten, mol en egel. Tijdens het locatiebezoek zijn echter alleen sporen van de mol vastgesteld. De zoogdieren die vermeld staan in het bronnenonderzoek zijn niet aangetroffen. Ondanks dat wel geschikt habitat voor de eekhoorn en de boomarter is aangetroffen, kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten door de afwezigheid van geschikte holen en nesten.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Onder andere: egel, veldmuis en mol
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vleermuizen	
Algemeen	<p>Het plangebied is gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van vleermuissoorten, met name door te zoeken naar uitwerpselen en prooi-resten. Tevens is mogelijke aanwezigheid beoordeeld op basis van biotoopkenmerken.</p> <p>In de gebouwen zijn in cv-ruimtes, dakopbouwen en kelders geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Gebruik van ruimtes in de gebouwen door vleermuizen kan hierdoor worden uitgesloten, voor alle structuurtypen. Aangezien geen openingen van minstens een centimeter zijn aangetroffen in de constructie van parkeergelegenheden en bouwdelen met metalen gevelpanelen, kunnen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen daar worden uitgesloten. De bouwdelen met stenen gevels bevatten echter wel open stootvoegen, waardoor verblijfplaatsen in de gemetselde spouwen niet uit te sluiten zijn.</p> <p>Er zijn geen bomen aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats van vleermuizen.</p> <p>Op basis van het locatiebezoek wordt geconcludeerd dat enkel de spouw bij stenen buitenmuren gebruikt kan worden door vleermuizen, dit gebruik door vleermuizen is niet uit te sluiten. Indien deze bouwdelen gesloopt zullen worden, zal vooraf een nader onderzoek naar vleermuizen moeten worden uitgevoerd en zal bij het vaststellen van vaste rust- of verblijfplaatsen een ontheffing op de Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd. Indien bij renovatie geen werkzaamheden aan deze gevels plaats zullen vinden en geen extra verlichting van de gevel aangebracht zal worden, worden geen effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht.</p>
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	N.v.t.
Beschermd, tabel-2	N.v.t.
Beschermd, tabel-3	Verwacht: gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.
Overige	N.v.t.
Nader onderzoek?	Ja, voorafgaand aan sloop of renovatie van bouwdelen met stenen gevels.

(Broed)vogels	
Algemeen	<p>Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied vogels aangetroffen, die in het plangebied broeden, zoals diverse meeuwen (op het platte dak van bouwdelen met metalen gevels), merel, houtduif en zwartkop. Huismussen zijn niet waargenomen tijdens het bezoek, ook zijn geen aanwijzingen gevonden voor gebruik van het plangebied door gierzwaluwen.</p> <p>In het plangebied staan volwassen bomen, echter zijn geen bomen aangetroffen met een vaste verblijfplaats van een jaarrond beschermd vogel uit categorie 1 t/m 4 (holen voor uilen, horsten van roofvogels). In de omgeving van het plangebied is ook geschikt habitat van de aangetroffen en verwachte vogels in categorie 5, hierdoor zijn deze vogels niet jaarrond beschermd.</p>
Waargenomen en verwachte soorten	
Jaarrond beschermd	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. In het plangebied is ook geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor voortplanting van amfibieën. Het oppervlaktewater buiten het plangebied bevat ook steile wanden, waardoor migratie is uitgesloten. Door de aanwezigheid van groenstroken is het plangebied matig geschikt als leefgebied voor algemene amfibieënsoorten. Door het ontbreken van voortplantingswater kunnen zwaarbeschermd of zeldzame soorten, zoals vuur- en kamsalamander echter worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Verwacht: algemene amfibieënsoorten als de gewone pad.
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Reptielen	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen reptielen aangetroffen. De soorten die gevonden zijn bij het bronnenonderzoek worden ook niet verwacht in het plangebied, aangezien zandige gebieden ontbreken (voortplantingshabitat van de zandhagedis). De hazelworm wordt door RAVON ⁵ beschouwd als uitgezette soort, waardoor deze niet als beschermde soort hoeft te worden beoordeeld.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Door de afwezigheid van oppervlaktewater kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn enkele algemene insectensoorten waargenomen. Het is aannemelijk dat het plangebied matig geschikt habitat vormt voor algemene insecten- en vlindersoorten, echter zijn geen specifieke waardplanten aangetroffen, waardoor (zwaar-) beschermde of zeldzame soorten niet worden verwacht.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Nader onderzoek?	Nee

⁵ <http://www.ravon.nl/Soorten/Levendeatlas/Hazelworm/tabid/513/Default.aspx>

7 CONCLUSIES

7.1 Conclusie gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Vogelrichtlijngebied (VR), Habitatrichtlijngebied (HR) (samen Natura 2000), Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of ecologische verbindingzone binnen de EHS.

Door de ligging buiten de EHS zijn effecten op de EHS echter op voorhand uit te sluiten. Effecten op Natura 2000-gebieden door voorgenomen sloopwerkzaamheden zijn tevens niet te verwachten, echter zijn op dit moment geen uitspraken te doen over effecten van een toekomstige invulling van het plangebied op Natura 2000-gebieden aangezien deze invulling nog niet bekend is.

7.2 Conclusie soortbescherming

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat, vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd.

Soortgroep	Beschermde soorten vermoed?	Regime Flora- en faunawet	Ontheffingsplichtig?	Nader onderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vleermuizen	Ja	Tabel-3	Ja*	Ja*
Jaarrond beschermde broedvogels	Nee			Nee
Andere vogels	Ja	Broedende vogels**	Niet mogelijk	Nee
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welke regime van de Flora- en faunawet de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Indien voorgenomen werkzaamheden geen effect op spouwen van de bouwdelen met stenen gevels hebben, zijn een nader onderzoek en een ontheffing niet strikt noodzakelijk voor vleermuizen.

** Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het verstoren, beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen of na een broedvogelcontrole te starten.

Op basis van onderhavige ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat behalve vleermuizen in de spouwen van stenen gevels geen zwaar beschermde soorten (tabel-2 en -3) of jaarrond beschermde vogelnesten (categorie 1 t/m 4) verwacht worden in het plangebied. Er worden wel soorten uit tabel-1 en niet-jaarrond beschermde vogelsoorten verwacht. Aangezien de herontwikkeling van het plangebied onder ruimtelijke ontwikkeling valt, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd voor tabel-1-soorten. Voor broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen.

Indien werkzaamheden geen effect hebben op de mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de spouwen van de bouwdelen met stenen buitengevels, zijn een ontheffing op de Flora- en faunawet en een nader onderzoek naar vleermuizen niet noodzakelijk. Indien werkzaamheden hier wel een effect op kunnen hebben (zoals het aanbrengen van verlichting, steigers, na-isolatie of bijvoorbeeld sloop) zijn onderzoek en eventueel een ontheffing wel noodzakelijk.

8 AANBEVELINGEN

8.1 Vleermuizen

Het gebied is geschikt voor verblijvende vleermuizen, waarvan alle soorten als extra te beschermen zijn opgenomen in Annex IV van de Habitatrichtlijn en in tabel-3 van de Flora- en faunawet. Het is daarmee verboden om vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te beschadigen of vernietigen. Voordat de bebouwing in het plangebied gesloopt kan worden, dient duidelijk te zijn of, en welke, bouwdelen gebruikt worden door vleermuizen als vaste verblijfplaats. Hiertoe wordt nader onderzoek geadviseerd conform het “protocol vleermuizen inventariseren”.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende typen verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, winterverblijven, paarverblijven en kraamkolonies). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een vaste cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen, verblijven, waartussen ze regelmatig verhuizen. Vleermuizen zijn erg trouw aan verblijfplaatsen en gebruiken deze meestal elk jaar opnieuw.

Geadviseerd wordt om het nader onderzoek op te zetten conform het “protocol vleermuizen inventariseren” van het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met Gegevensautoriteit Natuur en Zoogdiervereniging. Het protocol schrijft een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op vleermuizen. Het is goed te beseffen dat een nader vleermuisonderzoek minimaal vijf maanden en maximaal twaalf maanden in beslag neemt, afhankelijk van de te verwachten functies en soorten in het plangebied. Indien daadwerkelijk vleermuizen aangetroffen worden, dient bovendien rekening gehouden te worden met circa 16 weken behandelingsperiode bij het bevoegd gezag voor een ontheffing op de Flora- en faunawet en een periode van minstens drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) voor de vleermuizen om te wennen aan nieuw op te hangen verblijfplaatsen. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan het nader vleermuisonderzoek voor u coördineren.

8.2 Mitigatie en zorgplicht

Het uitgangspunt van mitigatie is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden, waardoor de noodzaak tot mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Flora- en faunawet ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat ‘iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving’.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- werkzaamheden vanaf één kant aan te vangen;
- bomen, heggen en struiken voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli) te kappen / rooien;
 - anders voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving te controleren op broedende vogels;
- de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats te laten vinden;
- het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk te beperken;
 - indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is: gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- tijdens de werkzaamheden alert te zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten;
- indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

9 VERANTWOORDING

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

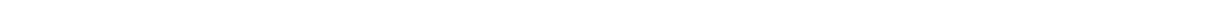
Dit rapport is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

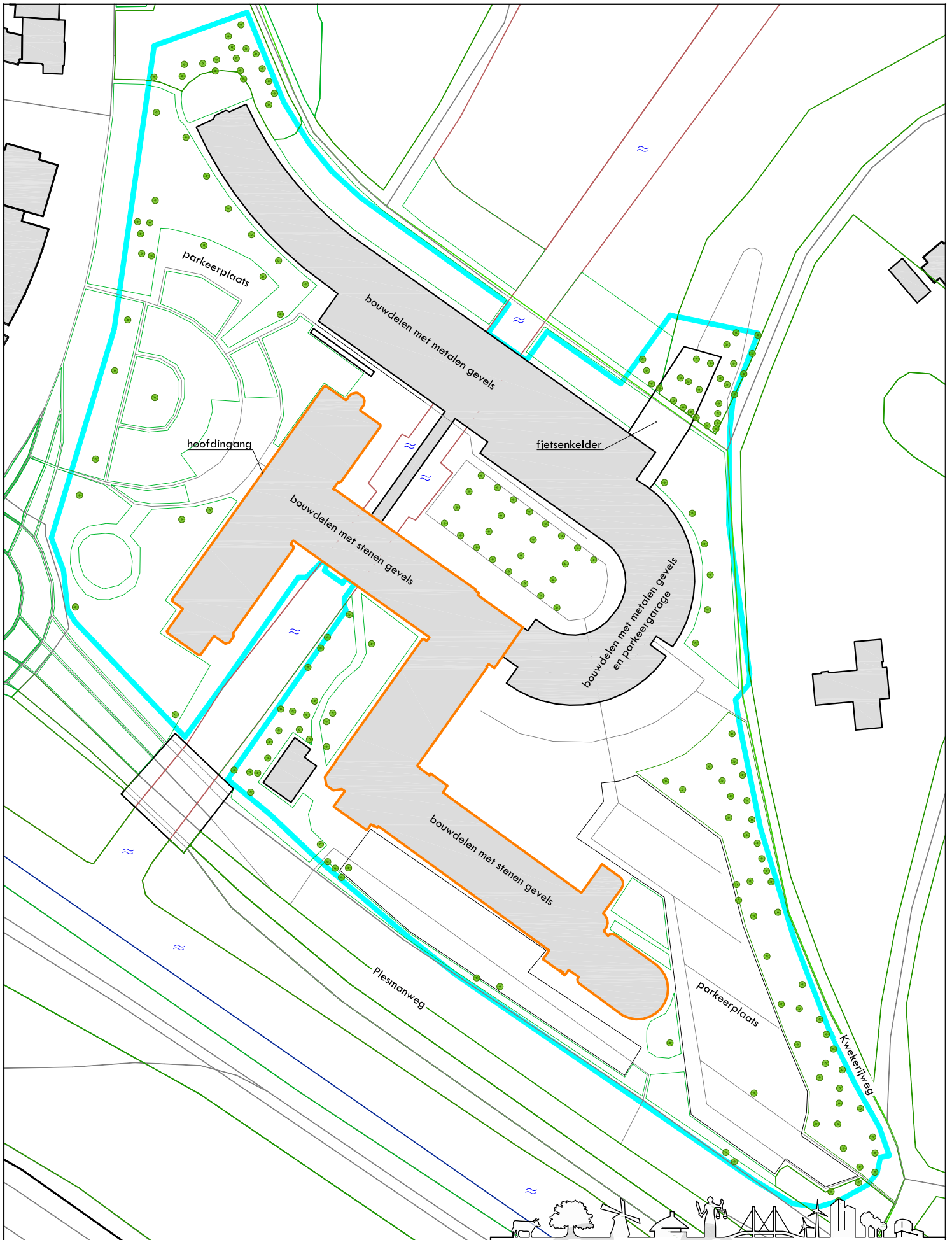
Het is niet toegestaan, dit rapport zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING

- Renvooi**
- : grens onderzoekslocatie
 - : gevels met open stootvoegen (potentiële verblijfplaatsen vleermuizen)
 - : boom

Overzichtstekening onderzoekslocatie

Opdrachtgever: Rijksvastgoedbedrijf

Locatie: Plesmanweg 1-6 te Den Haag

Onderdeel Ecologische quickscan

Project	160330	Schaal	n.v.t.
Bijlage	1	Gecontroleerd (PL)	MP
Datum tek.	13 juni 2016	Getekend	MP

A4

Koenders & Partners
Environmental Knowledge Centre

Postbus 59 Lelidijk Oost 12
3410 CB LOPK 3413 MS JAARSVELD
T +31 (0)348 47 80 50 F +31 (0)348 47 80 51